

Úvod do mezinárodního a evropského práva – 2. seminář (jaro 2020)

Téma:

- Evropská unie – charakteristika, srovnání s jinými mez.organizacemi
- právo EU – prameny, závaznost a účinky, vztah k vnitrostátnímu právu členských států
- v podrobnostech prameny sekundárního práva, srovnání nařízení a směrnic z hlediska jejich závaznosti a účinků, příklady

Před seminářem si prosím připravte odpovědi na následující otázky (úkoly):

1. Charakterizujte Evropskou unii. Kdy a jak vzniká? K jakým zásadním změnám ve fungování v průběhu jejího vývoje došlo?
2. Vysvětlete pojem nadstátnost. Jak se fungování EU projevuje?
3. Srovnajte EU s jinými mezinárodními organizacemi (či vybranou jinou) – co mají společného, v čem se naopak liší?
4. Uvedte, pro kterou mezinárodní organizaci – „klasickou“, tj. mezivládní nebo nadstátní (EU) – jsou typické následující znaky:

(Pozn: některé mohou být společné pro oba typy mezinárodních organizací, jiné naopak nemusí být typické ani pro jednu kategorii)

- a. možnost většinového rozhodování na úrovni představitelů států
 - b. rozhodování na úrovni představitelů vlád
 - c. vlastní, na členských státech nezávislé orgány
 - d. existence orgánu, který je volený přímo občany
 - e. vlastní legislativa upravující práva a povinnosti občanů
 - f. přednostně použitelná legislativa (před vnitrostátním právem)
 - g. efektivní nástroje vynucování práva a dodržování povinností
 - h. možnost státu vystoupit z této MO
 - i. možnost států upravit fungování této MO
 - j. rozhodování o některých otázkách namísto členských států
 - k. vlastní, na členských státech nezávislé pravomoci
5. Jaké znáte prameny práva EU? Které z nich jsou prameny sekundárního práva?
 6. Co patří mezi tzv. legislativní akty EU? Které orgány a jakými postupy je mohou přijímat?
 7. Kde se legislativní akty EU publikují? Jaké jsou s jejich publikací spojeny účinky?
 8. Srovnajte nařízení a směrnice z hlediska jejich závaznosti a účinků. Najdete ve vnitrostátním právu prameny srovnatelných vlastností?
 9. Co se rozumí „obecnou závazností“ a „přímou použitelností“ (čl. 288 SFEU)?

10. Může být jednotlivci (FO, PO) uložena povinnost na základě nařízení? Pokud ano, může být za porušení takové povinnosti sankcionován? Kterým orgánem? Může přímo Smlouva o fungování Evropské unie zakládat povinnosti jednotlivcům? Jak je to směrnicemi?

11. Co je to tzv. implementační lhůta, k čemu slouží?

12. Jaké důsledky má pro členský stát skutečnost, že danou směrnicí neprovede řádně a včas? Který orgán dohlíží nad plněním této povinnosti?

Podklady pro studium:

- Týč, V. *Úvod do mezinárodního a evropského práva*. 3., aktualizované vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2018. --- oddíl C, kap. VI. a VIII. (evt. též kap. VII.)
- Smlouva o fungování Evropské unie – **články 2 až 6, článek 288**
- Smlouva o EU – **článek 5**
- Ukázky předpisů – níže

Ukázky nařízení

- Nařízení č. 1215/2012 „Brusel Ibis“ (které nahradilo nařízení č. 44/2001, „Brusel I“) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1588580466430&uri=CELEX:32012R1215>
- Nařízení č. 2016/399 „Schengenský hraniční kodex“
- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1588580603785&uri=CELEX:32016R0399>

Ukázky směrnic

- Směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1588580730562&uri=CELEX:32005L0029>
- Směrnice 2014/53/EU o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se dodávání rádiových zařízení na trh <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1588580854296&uri=CELEX:32014L0053>

Úkol č. 2 (k zamyšlení)

Identifikujte následující předpis a rozhodněte, zda se jedná o nařízení či směrnici. Své rozhodnutí odůvodněte!

Právní předpis č. 1/.... o záznamovém zařízení v silniční dopravě

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,
(*vynecháno*)...
PŘIJALA TENTO PŘEDPIS:

KAPITOLA I

Zásady a oblast působnosti

Článek 1

Záznamové zařízení ve smyslu tohoto předpisu musí s ohledem na svou konstrukci, montáž, užívání a zkoušení vyhovovat požadavkům tohoto předpisu včetně příloh I a II.

Článek 2

Pro účely tohoto předpisu platí definice stanovené v článku 1 předpisu (EHS) č. XX. Článek 3

1. Záznamové zařízení musí být zabudováno a užíváno ve vozidlech, která jsou registrována v členském státě a používána pro silniční přepravu cestujících nebo zboží, s výjimkou vozidel uvedených v článku 4 a v čl. 14 odst. 1 předpisu (EHS) č. XX.

2. Členské státy mohou z působnosti tohoto předpisu vyjmout vozidla uvedená v čl. 13 odst. 1 předpisu (EHS) č. XX. Členské státy uvědomí Komisi o všech výjimkách udělených podle tohoto odstavce.

3. Členské státy mohou po zmocnění Komisí vyjmout z působnosti tohoto předpisu vozidla užívaná pro přepravu uvedenou v čl. 13 odst. 2 předpisu (EHS) č. XX. Mohou v naléhavých případech dočasně vyjímat z působnosti tohoto předpisu na dobu nepřesahující 30 dní, což musí neprodleně oznámit Komisi. Komise oznámí ostatním členským státům všechny výjimky udělené podle tohoto odstavce.

4. V oblasti vnitrostátní přepravy mohou členské státy požadovat zabudování a užívání záznamového zařízení v souladu s tímto předpisem pro všechna vozidla, pro která nejsou zabudování a užívání požadovány podle odstavce 1.

(*vynecháno*)...

KAPITOLA IV

Používání zařízení

Článek 13

Zaměstnavatel a řidiči odpovídají za správné fungování a používání zařízení. Článek 14

1. Zaměstnavatel vydá řidičům dostatečný počet záznamových listů s ohledem na individuální povahu těchto listů, na dobu trvání přepravy a na nutnost nahradit listy poškozené nebo odebrané kontrolorem. Zaměstnavatel smí vydat řidičům pouze listy schváleného vzoru vhodné pro použití v zařízení zabudovaném ve vozidle.

2. Podnik uchovává záznamové listy v řádném stavu nejméně jeden rok po jejich použití a na žádost dotyčného řidiče mu vydá jejich kopie. Listy musí být předloženy nebo vydány na žádost kontrolora.

(vynecháno)...

KAPITOLA V

Závěrečná ustanovení *(vynecháno)...*

Článek 19

1. Členské státy přijmou včas po konzultaci s Komisí právní a správní předpisy nezbytné pro provedení tohoto předpisu.

Tyto předpisy musí mimo jiné zahrnovat organizaci, postupy a prostředky pro kontrolu dodržování tohoto předpisu, jakož i sankce v případě jeho porušení.

2. Členské státy si poskytují vzájemnou pomoc při uplatňování tohoto předpisu a kontrole jeho dodržování.

3. V rámci této vzájemné pomoci si příslušné orgány členských států pravidelně zasílají veškeré dostupné informace týkající se

- porušování tohoto předpisu nerezidenty těchto států a sankcí uložených za taková porušení,
- sankcí uložených členským státem rezidentům za taková porušení spáchaná na území jiných

členských států.

(vynecháno)...

Článek 21

Tento předpis vstupuje v platnost dnem 29. září 1986. *(vynecháno)...*

V Bruselu dne 20. prosince 1985.

Za Radu
předseda
R. Krieps